

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2021/22-2023/24

(skrajne daty)

Rok akademicki 2022/2023

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Konserwacja i dokumentacja zabytków archeologicznych
Kod przedmiotu*	
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Humanistycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Archeologii
Kierunek studiów	Archeologia
Poziom studiów	studia I stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	II rok, 3 semestr
Rodzaj przedmiotu	podstawowy
Język wykładowy	polski
Koordinator	Dr Dariusz Król
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Dr Dariusz Król

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykt.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
3			30						2

1.2. Sposób realizacji zajęć**X** zajęcia w formie tradycyjnej

- zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

ZALICZENIE Z OCENĄ (ĆWICZENIA)

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Ogólna wiedza z zakresu nauk przyrodniczych na poziomie szkoły średniej

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C ₁	Zapoznanie studenta z organizacjami międzynarodowymi i krajowymi mającymi na celu ochronę zabytków i prowadzącymi szkolenia i staże w tym zakresie oraz ewolucją pojęć konserwacji i restauracji zabytków i konsekwencjami tejsze.
C ₂	Zapoznanie studenta ze środowiskowymi uwarunkowaniami opieki konserwatorskiej. Zaznajomienie z czynnikami naturalnymi i antropogenicznymi i możliwościami przeciwdziałania im (np. monitoring środowiska w przestrzeni magazynowej i wystawienniczej)
C ₃	Zaznajomienie studenta z cechami materiałów: ceramiki, szkła, glazur, emalii, porcelan, majoliki, kamionki, malowideł, metali i ich stopów, substancji organicznych (papier, skóry, tkaniny, drewno), kamienia – w stopniu umożliwiającym prawidłową opiekę nad zabytkiem
C ₄	Zaznajomienie studenta z przebiegiem korozji w poszczególnych grupach zabytków i czynnikami szczególnie promującymi jej przebieg
C ₅	Zapoznanie studenta z metodami konserwacji czynnej i biernej poszczególnych grup zabytków w zakresie podstawowym, w tym ze środkami i narzędziami konserwatorskimi
C ₆	Zapoznanie studenta ze sposobem organizacji ratowniczych stanowisk konserwatorskich, podstawowymi środkami konserwatorskimi, narzędziami oraz BHP
C ₇	Zaznajomienie studenta z literaturą przedmiotu, także w języku angielskim
C ₈	Zapoznanie studenta z metodami badań zabytków przed i w trakcie konserwacji (analizy obrazu IR, UV, radiometryczne, analizy materiału metodami spektroskopowymi i mikroskopowymi)
C ₉	Zaznajomienie studenta z podstawowymi zasadami wykonywania dokumentacji rysunkowej i fotograficznej zabytków ceramicznych.
C ₁₀	Przekazanie podstawowych wiadomości z zagadnień związanych z ochroną i konserwacją zabytków ceramicznych.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu STUDENT:	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	ZNA MOŻLIWOŚCI DALSZEGO SAMOKSZTAŁCENIA W ZAKRESIE OCHRONY ZABYTKÓW	K_W01-02, K_W08-10, K_U03, K_U08, K_U10, K_K01-04
EK_02	MA ŚWIADOMOŚĆ KONIECZNOŚCI OPIEKI NAD ZABYTKIEM, W SZCZEGÓLNOŚCI MONITOROWANIA WARUNKÓW JEGO	K_W01-02, K_W07-10, K_U01, K_U03,

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

	PRZECHOWYWANIA I EKSPOZYCJI, WARUNKÓW ZACHOWYWANIA SIĘ, KONIECZNOŚCI STAŁEJ KONSULTACJI Z WYSOKO WYKWALIFIKOWANYM KONSERWATOREM	K_U08, K_U10, K_K01-04
EK_o3	ZNA OPTYMALNE WARUNKI PRZECHOWYWANIA I EKSPONOWANIA POSZCZEGÓLNYCH GRUP ZABYTKÓW	K_W01-02, K_W07-10, K_U01, K_U03, K_U08, K_U10, K_K01-02, K_K04
EK_o4	POTRAFI ZORGANIZOWAĆ RATOWNICZE STANOWISKO KONSERWATORSKIE NA WYKOPALISKACH I PREWENCYJNIE ZABEZPIECZYĆ ZABYTKI	K_U01, K_U03, K_U08, K_U10, K_K01-02, K_K04
EK_o5	POTRAFI KORZYSTAĆ Z LITERATURY PRZEDMIOTU	K_U01, K_U03, K_U08, K_U10, K_K01-04
EK_o6	ZNA METODYKĘ POZYSKIWANIA I DOKUMENTOWANIA ŹRÓDEŁ ARCHEOLOGICZNYCH W TRAKCIE BADAŃ TERENOWYCH	K_W01-02, K_W07-09, K_U01, K_U03, K_U08, K_U10, K_K01-02, K_K04
EK_o7	POTRAFI POSŁUGIWAĆ SIĘ WŁAŚCIWYMI TECHNIKAMI BADAWCZYMI I DOKUMENTACYJNYMI MATERIAŁU ZABYTKOWEGO	K_U01, K_U03, K_U08, K_U10, K_K01-02, K_K04
EK_o8	POTRAFI ZABEZPIECZYĆ ZABYTKI ARCHEOLOGICZNE ORAZ SKUTECZNIE INTERWENIOWAĆ W PRZYPADKACH ZAGROŻENIA ZNISZCZENIEM	K_U01, K_U03, K_U08, K_U10, K_K01-02, K_K04

3.3 Treści programowe

A. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
Zapoznanie studenta z organizacjami międzynarodowymi i krajowymi mającymi na celu ochronę zabytków i prowadzącymi szkolenia i staże w tym zakresie. Podstawy ewolucji pojęć konserwacji i restauracji zabytków.
Znajomość środowiskowych uwarunkowań opieki konserwatorskiej. Znajomość czynników naturalnych i antropogenicznych. Monitoring środowiska w przestrzeni magazynowej i wystawienniczej. Przykłady
Podstawowe informacje na temat budowy materiałów: ceramiki, szkła, malowideł, metali i ich stopów, substancji organicznych, kamienia – w stopniu umożliwiającym prawidłową opiekę nad zabytkiem
Podstawowe informacje na temat przebiegu korozji w poszczególnych grupach zabytków
Podstawowe informacje na temat metod konserwacji czynnej i biernej poszczególnych grup zabytków
Podstawowe informacje na temat sposobu organizacji stanowisk konserwatorskich, środków konserwatorskich, odczynników, narzędzi oraz BHP
Podstawowe informacje na temat metod badań stosowanych w praktyce konserwatorskiej
Podstawowe informacje na temat sposobów eksploracji, wydobywania, transportu i przechowywania zabytków ceramicznych.
Zaznajomienie ze sposobami analizowania i klasyfikowania materiałów ceramicznych.

Rysowanie zabytków ceramicznych, sposoby rysowania całych naczyń glinianych. Rysowanie fragmentów naczyń glinianych (części przykrawędnych, środkowych i przydennych) sposoby rysowania fragmentów charakterystycznych (rysunek ołówkiem, przygotowywanie skanów).
Fotografowanie zabytków ceramicznych według przyjętego kanonu, poznanie zasad właściwej dokumentacji fotograficznej zabytku.
Zapoznanie z zasadami konstruowania tablic rysunkowych i fotograficznych oraz przygotowywania ich do publikacji.
Zasady rekonstrukcji naczyń glinianych (tj. odzyskanie formy naczynia, klejenie oraz uzupełnianie ubytków za pomocą gipsu).

3.4 Metody dydaktyczne

Ćwiczenia: Analiza tekstów z dyskusją, praca w grupach/rozwiązywanie zadań, dyskusja.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	kolokwium	ĆW
EK_02	kolokwium	ĆW
EK_03	kolokwium	ĆW
EK_04	kolokwium	ĆW
EK_05	kolokwium	ĆW
EK_06	kolokwium	ĆW
EK_07	kolokwium	ĆW
EK_08	kolokwium	ĆW

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Wykazanie się wiedzą o informacjach zawartych w literaturze i przekazaną w trakcie ćwiczeń
--

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	30
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	10
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	20
SUMA GODZIN	60
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	2

** Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.*

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	Nie dotyczy
zasady i formy odbywania praktyk	Nie dotyczy

7. LITERATURA

Cronyn J.

2005. The Elements of Archaeological Conservation. Routledge.

Davidson S.

2005. Conservation and Restoration of Glass, Butterworth.

Grupa M.

2012. Wełniane tekstylia pospólstwa i plebsu gdańskiego (XIV-XVII w) i ich konserwacja, UMK.

Gawrysiak – Leszczyńska W.

1984. Zasady rysowania ceramiki i sposoby rekonstruowania, Warszawa.

2003. JAK RYSOWAĆ ZABYTKI ARCHEOLOGICZNE. PODSTAWOWE ZASADY DOKUMENTACJI”, MUZEUM ARCHEOLOGICZNE W BISKUPINIE.

Kobyliński Z. (red.).

1984 „PIERWSZA POMOC DLA ZABYTKÓW ARCHEOLOGICZNYCH”, WARSZAWA.

Kołąszko M.

2012. Konserwacja monet i metali, Polskie Tow. Numizmatyczne.

Ławecka D.

2003. Wstęp do archeologii, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa-Kraków.

Pelczyk A., Wyrwa A. (red.)

2011. Konserwacja drewna zabytkowego. Między teorią a praktyką. Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy, Dziekanowice-Lednica.

Prądziński W.

2005. Badania i konserwacja drewna archeologicznego, Muzeum Archeologiczne w Biskupinie.

Sękowski J.

2008. Konserwacja broni białej. Semper, Warszawa.

Strzelczyk A.B., Karbowska-Berent J.

2004. Drobnoustroje i owady niszczące zabytki i ich zwalczanie. Wydawnictwa UMK, Toruń.

Literatura uzupełniająca:

Czasopisma: Ochrona Zabytków, Wiadomości Konserwatorskie (różnych województw), Journal of Cultural Heritage – wybrane aktualne artykuły

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej